

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2203/2023
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавно комунално предузеће „Градско зеленило“, са седиштем у Новом Саду, чији је пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4174/22 од 09.03.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4174/22 од 09.03.2023. године у преиначујућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 276/21 од 23.06.2022. године, ставом првим и другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужени је обавезан да му на име мање исплаћене основне зараде за период од децембра 2017. године до децембра 2020. године исплати месечне износе са затезном каматом чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у ставу другом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован део тужбеног захтева тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име мање исплаћене основне зараде за јануар 2021. године исплати 1.349,33 динара са законском затезном каматом од 15.02.2021. године до исплате. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 103.978,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4174/22 од 09.03.2023. године, ставом првим изреке, жалба туженог је делимично усвојена и делимично је преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиоца за исплату разлике зараде преко износа од 39.629,26 динара са затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости до исплате као у садржини тог става. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка преко износа од

23.575,00 динара са траженом каматом. Ставом трећим изреке, у преосталом делу жалба туженог и жалба тужиоца у целости су одбијене и првостепена пресуда потврђена у преосталом усвајајућем делу. Ставом четвртим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 37.032,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиоца, захтевајући накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се ревизијом указује, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити према члану 407. став 1. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог и обављао је послове радника у РЈ .../Одељењу за подизање и одржавање зеленила и техничке послове/Сектор за пројектовање, подизање, одржавање и производњу зеленила, са коефицијентом зараде 1,90 (1140 бодова). У октобру 2014. године, тужени је исплатио основну зараду по вредности бода од 32,10 динара, а у периоду од новембра до 2014. године до децембра 2018. године тужени је исплаћивао основну зараду по вредности бода од 28,77 динара. У 2019. години тужени је исплаћивао основну зараду по вредности бода од 30,41 динара, а почев од 01.01.2020. године исплаћивао је зараду по вредности бода од 32,10 динара. Тужени за октобар 2014. године није искористио средства планирана својим Програмом пословања за 2014. годину. У октобру 2014. године код туженог је било 27 запослених више у односу на број запослених предвиђених Програмом пословања. У 2014, 2015, и 2018. години приликом израде Програма пословања тужени је планирао исплату накнаде трошкова за регрес на месечном нивоу, али исту није исплаћивао запосленима, нити месечно, нити на крају године, већ накнадно. Тужилац захтева исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде у спорном периоду. На основу налаза и мишљења судског вештака, применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зарада утврђена је разлика за октобар 2014. године која није искоришћена у износу од 762.544,00 динара. Поред основне варијанте обрачуна према којој потраживање тужиоца применом наведеног метода обрачуна са корекцијом према Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава за спорни период износи укупно 39.629,26 динара, судски вештак је дао и допунску варијанту обрачуна узимајући у обзир чињеницу да је у том месецу код туженог било 27 више запослених у односу на број планиран Програмом пословања туженог. Према тој варијанти обрачуна, на износ неискоришћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара додат је и износ од 1.794.852,00 динара који представља обрачун просечне

зараде за 27 више запослених у том месецу и тако је добијена укупна маса неискоришћених средстава од 2.557.396,00 динара. Полазећи од тог износа као преостале масе средстава за зараде, потраживање тужиоца са корекцијом на дан ступања на снагу наведеног Закона износи укупно 146.929,87 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужиоцу досудио износ од 146.929,87 динара, прихватајући варијанту из допунског налаза судског вештака, а према којој је тужилац определио тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев преко појединачно одређених новчаних износа, са траженом затезном каматом, полазећи од обрачуна по коме су сви запослени код туженог имали право на зараду са истом вредношћу радног часа, налазећи да при утврђивању разлике у заради између планираане и нереализоване масе зарада нису могли бити изузети запослени (27) чије запослење тужени за октобар 2014. године није планирао, као и да сви запослени без обзира да ли је испоштовано планирано смањење броја запослених и да ли је накнада за регрес за 2014. годину исплаћена у тој или наредним годинама имају право на исту вредност бода, односно право на исту цену сата рада. По овом обрачуну висина разлике неисплаћене зараде је 39.629,26 динара.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према одредбама чланова 104, 105.-107. и 110. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 95/18), тужиоцу припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 03.03.2014. године, запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду цитиране одредбе, правилно је другостепеном пресудом тужиоцу призната разлика зарада обрачуната применом цене рада према планираној маси средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде за октобар 2014. године са умањењем по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, који је тада ступио на снагу.

Неосновани су наводи ревизије да је незаконито поступање туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцу признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Ово стога што су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општима актима и законом, односно право на исту вредност бода, па се као што је то другостепени суд правилно закључио, не могу узети у обзир као преостала неискоришћена маса средстава за зараде планиране Програмом износи исплаћени прекобројним запосленим код туженог, односно за 27 више запослених у октобру 2014.године.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић